

AGENDA STEDELIJK WATER

IMPULS EN DOORKIJK VOOR HET WATERBEHEER
IN DE STEDELIJKE OMGEVING

START >

Agenda Stedelijk Water

Deze agenda geeft inzicht in de huidige activiteiten, de gerichte impulsen en een doorkijk voor het waterbeheer in de stedelijke omgeving. Klik op één van de onderstaande onderdelen om rechtstreeks naar een hoofdstuk te gaan.

INTRODUCTIE
EEN AGENDA
STEDELIJK
WATER

1.
WAAROM
INZET OP
WATERBEHEER
IN DE STAD?

2.
HOE
WERKEN WE
AAN STEDELIJK
WATER?

3.
WAT
DOEN WE OM
DE DOELEN TE
BEREIKEN?

Water in de stad kent verschillende facetten: van regenwater tot afvalwater en van oppervlaktewater tot grondwater. Met deze Agenda stedelijk water benaderen we het waterbeheer als een samenhangend en integraal vraagstuk in de bebouwde omgeving.

Het water in stad en dorp is niet alleen functioneel voor de afwatering van een gebied, maar is ook een aantrekkelijke waarde in het dagelijks leven van veel mensen en vormt een belangrijke habitat voor planten en dieren. Samen met de gemeenten, belangengroepen, private partijen en inwoners, werken we aan een robuust, gezond, klimaatbestendig en aantrekkelijk watersysteem, tegen acceptabele maatschappelijke kosten.

De taken en verantwoordelijkheden in het stedelijk waterbeheer zijn verdeeld op basis van wetgeving en onderlinge afspraken (zie kader). Het waterschap is verantwoordelijk voor het op orde brengen en houden van het gehele regionale watersysteem, inclusief het water in de bebouwde kom. Hier hebben we de zorg voor veiligheid, voldoende en schoon water. In de afgelopen jaren zijn er nieuwe opgaven bijgekomen en heeft ons werk zich verder geëvolueerd. Het omgaan met klimaatverandering, ruimtelijke dynamiek en (intensief) gebruik in stedelijk gebied, vragen van ons een extra impuls om onze doelen te bereiken.

Deze agenda

Deze Agenda vormt een uitsnede van onze werkzaamheden als waterschap, specifiek gericht op de ontwikkeling en het beheer van het stedelijk water. Het accent ligt op het omgaan met regenwater en oppervlaktewater t.a.v. kwaliteit en kwantiteit. De Agenda geeft een overzicht van de [doelen](#) en inzicht in onze [rollen](#) en verantwoordelijkheden. Tevens beschrijven we onze [activiteiten](#), inclusief impulsen voor de korte termijn en een doorkijk naar de langere termijn om de betrokkenheid in het stedelijk gebied te versterken.

Maaiwerkzaamheden

Introductie >

Waarom >

Hoe >

Wat >

Rolverdeling beheer stedelijk water

Sinds 1 januari 2011 is het waterschap verantwoordelijk voor het op orde brengen en houden van het gehele regionale watersysteem, inclusief het watersysteem in de steden en dorpen in ons beheergebied. Deze verantwoordelijkheid voor het beheer van stedelijk water komt voort uit de Waterwet (2009), waarin het regionale operationele waterbeheer in één hand wordt gebracht. Waterschap Zuiderzeeland heeft deze overdracht samen met de gemeenten uitgewerkt in de Regionale Bestuursovereenkomst Stedelijk Water Flevoland (2009), waarin op hoofdlijnen de taken en verantwoordelijkheden tussen gemeenten en waterschap zijn beschreven. Per gemeente zijn afspraken gemaakt in een maatwerkovereenkomst (2011) en verwerkt in de legger stedelijk water. Sindsdien stelt het waterschap jaarlijks een beheer- en onderhoudsplan op (het MJOP Stedelijk Gebied).

Op grond van de afspraken tussen gemeenten en waterschap geldt de volgende verantwoordelijkheidsverdeling:

- de gemeente voert de regie ten aanzien van de ruimtelijke ordening/ inrichting en beeldkwaliteit
- het waterschap voert de regie ten aanzien van het waterbeheer. Het beheer en onderhoud dat het waterschap uitvoert, bestaat uit maaionderhoud, oeveronderhoud, baggeren en peilbeheer.

Bij realisatie van een nieuw stedelijk water wordt de functie (door de gemeente) en het gewenste kwaliteitsniveau (door waterschap en gemeente samen) aan het watersysteem toegekend. Deze zijn bepalend voor de inrichting. Als inrichtingsvarianten voor stedelijk water worden stadswater, water voor beleving en water voor natuur onderscheiden.

De uitvoering van het beheer en onderhoud van ons stedelijk water kost momenteel zo'n 2,2 à 2,6 miljoen euro per jaar. De uitgaven zijn de afgelopen jaren licht afgenomen. Dit komt onder meer doordat er bezuinigd is op maaierwerkzaamheden. Daarnaast kunnen de kosten per jaar fluctueren, doordat we werken met een onderhoudscyclus van zeven jaar. De kosten zijn mede afhankelijk van de status en omvang van het onderhoudsvak waarin we in een bepaald jaar werken.

Begin 2017 hebben gemeenten en waterschap de maatwerkovereenkomsten geëvalueerd. Dit heeft punten voor verbetering opgeleverd:

1. De gemeenten stellen dat het waterschap zich onvoldoende bewust is van de specifieke situatie in stedelijk gebied. Het werken in stedelijk gebied is significant anders dan in landelijk gebied. Dit betreft vooral het rekening houden met medegebruik (recreatie en beleving).
2. Communicatie met inwoners gebeurt vooral in mededelende zin. Inwoners richten zich veelal tot de gemeente als er iets is, ook als het om werkzaamheden van het waterschap gaat. Blijkbaar is onvoldoende duidelijk wanneer de gemeente of juist het waterschap aan het werk is.

Deze punten sluiten aan bij de bedoeling van de nieuwe Omgevingswet, die een veel nauwere samenwerking tussen overheden en samenleving vraagt.

Provincie

Vaststellen van en toezicht op zwemwaterlocaties

Waterschap

Zorg voor de chemische en biologische waterkwaliteit

Gemeente

Aanleggen en onderhoud recreatieve voorzieningen

Waterschap

Peilbeheer en afwatering

Waterschap

Beheer en onderhoud watersysteem t.b.v. waterkwaliteit en -kwantiteit

Provincie

Vaarwegbeheer Hoge en Lage Vaart

Gemeente

Inzameling en transport van afvalwater

Gemeente

Inzameling en transport van hemelwater (incl. klimaatadaptatie) en grondwater (drainage) in de openbare ruimte

Particulier

Inzameling afvalwater, hemelwater en grondwater op eigen perceel

Waterschap

Transport en zuivering van afvalwater

Introductie >

Waarom >

Hoe >

Wat >

1.

WAAROM

1. WAAROM

Waarom inzet op waterbeheer in de stad?

In de basis is het waterbeheer in de stad niet anders dan daarbuiten. In het bebouwde gebied zijn verschillende aspecten die extra aandacht van ons vragen bij onze taakuitoefening.

Zorgen voor veiligheid, voldoende en schoon water

De doelen die we hebben vastgelegd in ons Waterbeheerplan 2016-2021 gelden uiteraard zowel voor het landelijke als het bebouwde gebied. De kern van ons werk bestaat uit het watersysteem op orde brengen en houden ten aanzien van waterkwantiteit en waterkwaliteit.

- We houden het systeem op orde door planmatig beheer en onderhoud van het watersysteem, de gemalen en de kunstwerken.
- We brengen het systeem op orde via een programmatische aanpak, om wateroverlast te voorkomen en een goede chemische en biologische waterkwaliteit te realiseren.

Ook voor het omgaan met klimaatverandering, ruimtelijke dynamiek en (intensief) gebruik van het watersysteem hebben we doelen vastgelegd in ons Waterbeheerplan. In de bebouwde omgeving vraagt het een extra impuls om deze doelen te bereiken.

Klimaatverandering

De effecten van klimaatverandering worden steeds voelbaarder. We krijgen te maken met nattere winters en drogere, warmere zomers met extremere buien. Dit kan leiden tot wateroverlast, watertekort of waterkwaliteitsproblemen. Door de grote bebouwingsdichtheid, kunnen de effecten in stedelijk gebied groter zijn. In het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie (DPRA) hebben de gezamenlijke overheden afgesproken om een versnelling aan te brengen bij het toetsen, plannen en realiseren van een klimaatbestendige omgeving. Tevens hebben de waterschappen vanuit hun kennispositie aangeboden om gemeenten te ondersteunen bij de uitvoering van zogenoemde stresstesten, die gaan over wateroverlast, hitte, droogte en risico op overstroming in stedelijk en landelijk gebied.

- We werken samen met gemeenten aan een klimaatbestendige inrichting van ons gebied.

Water op straat na hoosbui, Urk

Introductie >

Waarom >

Hoe >

Wat >

1. WAAROM

Ruimtelijke dynamiek

In bebouwd gebied wordt de ruimte intensief gebruikt. Met het aantrekken van de economie is er weer volop dynamiek als het gaat om stedelijke uitbreiding en inbreiding. Bij deze nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen is het de kunst om de waterbelangen goed te integreren. Hiervoor zetten we het watertoetsproces in. Voor de advisering bij bestemmingsplannen gaat het om een wettelijk vastgelegde verplichting. Voor alle overige ruimtelijke plannen is in het Bestuursakkoord Water afgesproken om op deze zelfde manier te werken. Met de komst van de nieuwe Omgevingswet wordt nog meer van ons verwacht om op een proactieve manier samenwerking te zoeken met onze partners.

- We werken aan het vroegtijdig borgen van waterbelangen in de ruimtelijke ordening.

Parkkwartier in aanbouw, Zeewolde

Zwemmen in het Weerwater, Almere

Intensief gebruik

Het water in de stad heeft niet alleen een afvoerfunctie, maar wordt steeds meer onderdeel van de openbare ruimte en speelt een belangrijke rol in het dagelijks leven van inwoners van steden en dorpen. Woningen worden gebouwd tot aan de waterkant en bewoners hebben de wens om op het water te ervaren, erop te varen en langs de oever te recreëren. Met de uitvoering van het beheer en onderhoud in stedelijk gebied, komt het waterschap daardoor dichtbij de leefomgeving van de inwoners. Er zijn volop kansen om onze doelen en activiteiten te verbinden met andere maatschappelijke doelen, om daarmee het waterbewustzijn en de zichtbaarheid van het waterschap te vergroten. Dit is ook zo verwoord in het Bestuursprogramma 2015-2019.

- We stemmen het waterbeheer optimaal af op de gewenste functies en leggen meer focus op samenwerking en waterbewustzijn.

Introductie >

Waarom >

Hoe >

Wat >

2.

HOE

2. HOE

Hoe werken we aan stedelijk water?

Stedelijke wateropgaven zijn maatschappelijke opgaven waar niet één partij voor aan de lat staat. Het waterschap levert vanuit verschillende rollen een bijdrage aan het waterbeheer en de inrichting van de bebouwde omgeving. De gemeente is daarbij een belangrijke partner. Corporaties, belangengroepen, private partijen en inwoners zijn belanghebbenden in het stedelijk gebied.

Beheerder

Het waterschap is beheerder. Vanuit onze zorgplicht voor waterkwantiteit en -kwaliteit, voeren we beheer en onderhoud uit aan sloten, vaarten en plassen. We baggeren, maaien, vervangen beschoeiingen, controleren de waterkwaliteit, etc. Waar nodig investeren we om onze doelen te bereiken, zoals de aanleg van natuurvriendelijke (duurzame) oevers, vispassages of extra gemaalcapaciteit. Van deze projecten zijn wij initiatiefnemer. Naast actief beheerder is het waterschap door de inzet van vergunningverlening, toezicht en handhaving ook passief beheerder in stedelijk gebied. Daarvoor is in 2012 een artikel over stedelijk water opgenomen in de keur.

Adviseur

Het waterschap adviseert en toetst initiatieven van derden. We gaan zo vroeg mogelijk in gesprek met de initiatiefnemer, bijvoorbeeld bij het opstellen van een gemeentelijke omgevingsvisie of bij ruimtelijke plannen voor stedelijke in- en uitbreiding, bedrijventerreinen of recreatie. Daarbij zoeken we naar mogelijkheden om ruimtelijke initiatieven mogelijk te maken en het watersysteem op orde te houden. Het verlenen van een watervergunning vormt het sluitstuk.

Partner

Het maatschappelijk belang van water neemt steeds meer toe. Wonen aan het water, recreatie, maar ook het omgaan met klimaatverandering zijn thema's waarvoor alleen met gezamenlijke inzet goede oplossingen kunnen worden gevonden. Het waterschap treedt steeds vaker op als partner, waarbij we samen met andere partijen oplossingen zoeken voor maatschappelijke opgaven. Hierbij nemen de gemeenten als partner een centrale rol in. De samenwerking met gemeenten binnen het waterdomein leggen we steeds meer vast in stedelijke waterplannen (zie kader op de volgende pagina).

Introductie >

Waarom >

Hoe >

Wat >

2. HOE

Stedelijke waterplannen

Een gezamenlijk waterplan vormt een goede basis voor verdere samenwerking met gemeenten, waarbij we de vorm afstemmen op de opgaven binnen de betreffende gemeente.

In 2017 is in nauwe samenwerking met de gemeente Almere het Waterplan Almere uitgewerkt en vastgesteld (Stad van het zuiverste water). In dit plan zijn ambities opgesteld met betrekking tot slim waterbeheer, aantrekkelijke waterstad, levend water en stad zonder afval(water). Inmiddels plukken we de vruchten van een intensievere samenwerking met de gemeente. Dit heeft onder andere geleid tot een besluit over de KRW-maatregel in het Weerwater en Noorderplassen, naast intensievere samenwerking op het gebied van o.a. waterbewustzijn, klimaatadaptatie en waterkwaliteit/medicijnresten.

Naast Almere wordt er met twee andere gemeenten samengewerkt aan de uitwerking van een gezamenlijk waterplan:

- Als riool- en stedelijk waterbeheerder van Zeewolde, werken we samen met maatschappelijke partners, verenigingen en bewoners aan een actualisatie van het Waterplan Zeewolde 2011-2021.
- Samen met de gemeente Noordoostpolder stellen we een 'Watertakenplan Noordoostpolder' op.

Beide plannen zullen in 2019 worden afgerond.

Tot slot heeft de gemeente Lelystad in haar coalitieprogramma de ambitie uitgesproken om samen met het waterschap een waterplan te gaan opstellen de komende jaren. Over de inhoud en planning van dit waterplan worden de eerste gesprekken gevoerd met de gemeente.

Introductie >

Waarom >

Hoe >

Wat >

3.

WAT

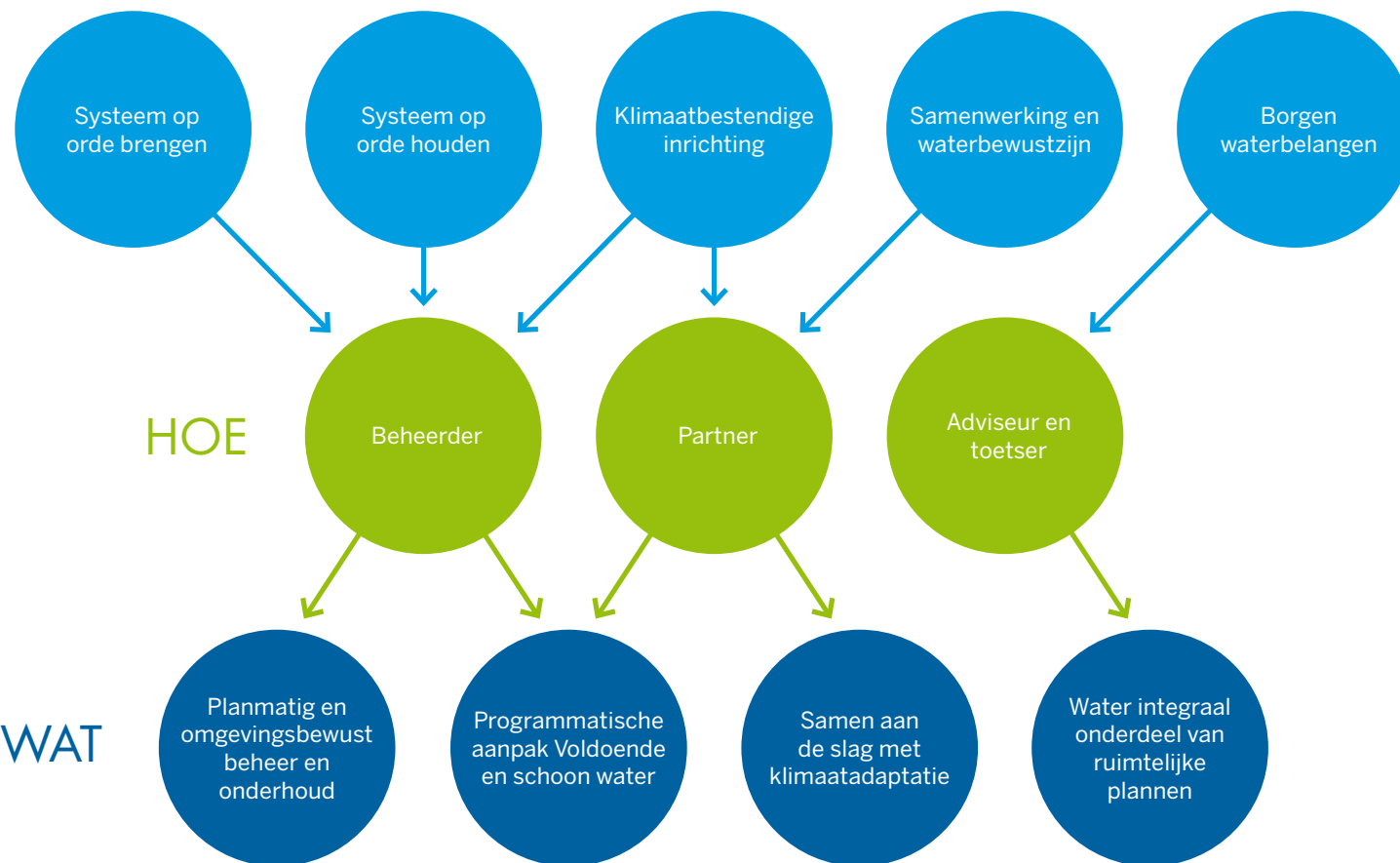

3. WAT

Wat doen we om de doelen te bereiken?

In deze agenda beschrijven we de activiteiten die het waterschap in het stedelijk gebied uitvoert. Hierbij geven we naast de impulsmaatregelen tevens een doorkijk naar mogelijke nieuwe initiatieven om de betrokkenheid in het stedelijk gebied te versterken.

WAAROM

Introductie >

Waarom >

Hoe >

Wat >

Systeem op orde brengen met een programmatische aanpak voor voldoende en schoon water

Wat we nu al doen

- Al ons stedelijk water voldoet momenteel aan de provinciale norm voor wateroverlast. Dit toetsen we elke zes jaar. De volgende toetsing is voorzien in 2024.
- Enkele vaarten en tochten die (door)lopen in stedelijk gebied hebben een kwaliteitsdoelstelling vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water. Voor de watergangen die nog niet voldoen aan de doelstelling zijn maatregelen geprogrammeerd. Het waterschap en de gemeente Almere leggen bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers aan in het Weerwater en de Noorderplassen, om de plassen ecologisch goed te laten functioneren.
- Sinds 2015 werkt het waterschap samen met de provincie Flevoland en de gemeenten aan het vaststellen van waterkwaliteitsdoelen voor watergangen die geen KRW-doelstelling hebben. Inmiddels zijn voor het stedelijk oppervlaktewater in Lelystad, Zeewolde en Almere voorlopige werkdoelen afgeleid. Het is de bedoeling de doelen voor alle overige wateren in Flevoland in 2021 afgeleid te hebben.
- Waterschap monitort de kwaliteit van het (stedelijk) oppervlaktewater om de actuele toestand te bepalen, eventuele ongewenste ontwikkelingen tijdig te kunnen signaleren en in te kunnen grijpen.

Doorkijk

- De biodiversiteit staat onder druk. Als waterschap zouden we in beeld kunnen brengen of er in het reguliere beheer en bij planvorming kansen zijn om de biodiversiteit te versterken.
- Soms is het vuilwaterriool per ongeluk aangesloten op het hemelwaterriool. Deze zogenoemde foutaansluitingen zorgen, net als overstorten, voor verontreiniging van het oppervlaktewater. Momenteel onderzoeken we samen met de gemeente Almere hoe we dit kunnen verbeteren.

Vervanging oeverbeschoeiing

Introductie >

Waarom >

Hoe >

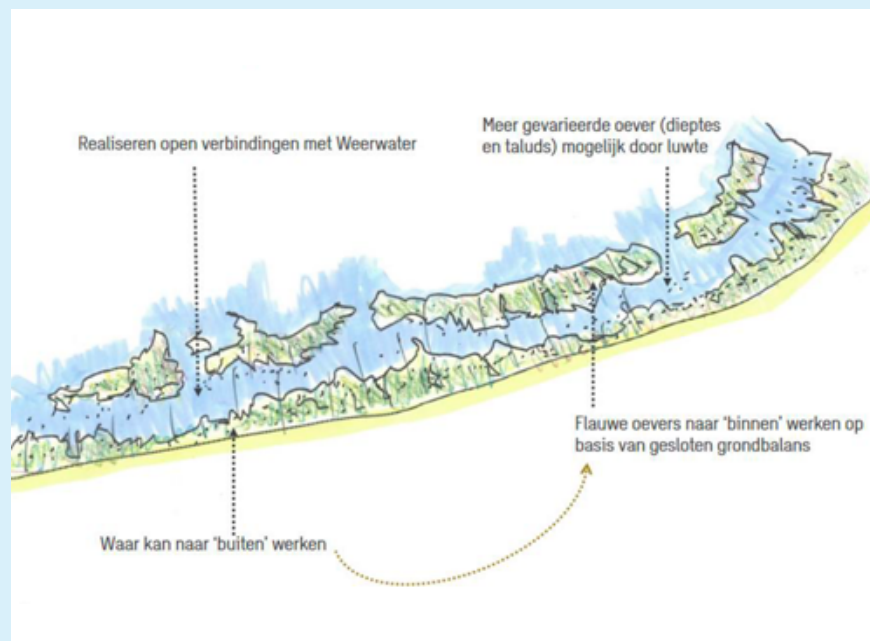
Wat >

3. WAT

Uitgelicht:

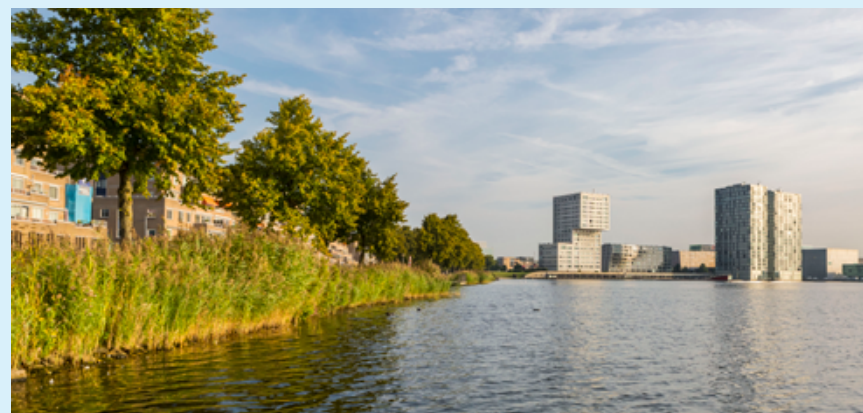
Gezamenlijke aanpak waterkwaliteit Noorderplassen en Weerwater

De gemeente Almere, Provincie Flevoland en Waterschap Zuiderzeeland investeren gezamenlijk in de waterkwaliteit van de Noorderplassen en het Weerwater in Almere. Dit gebeurt onder meer door de aanleg van natuurvriendelijke oevers.

Voorbeelduitwerking voor één van de natuurvriendelijke oevers

De Noorderplassen en het Weerwater voldoen in de huidige situatie niet aan de doelen van de Europese Kaderrichtlijn Water, die een maatlat vormen voor de chemische en biologische waterkwaliteit. Het oppervlaktewater moet geschikt zijn om een gevarieerde planten- en dierenwereld in stand te houden of te ontwikkelen, passend bij het watertype. In de beide plassen leiden met name de steile en harde oevers tot omstandigheden waarin slechts enkele soorten gedijen. De aanleg van natuurvriendelijke oevers verbetert het ecologisch functioneren van de plassen, vergroot de biodiversiteit en biedt kansen om de wateren aantrekkelijker te maken. Zo kunnen de natuurvriendelijke oevers bij het Lumièrepark bijvoorbeeld gecombineerd worden met het voornemen van de gemeente een aantrekkelijke natuurlijke speelplek in het kader van het Rondje Weerwater aan te leggen.

Het Weerwater

Introductie >

Waarom >

Hoe >

Wat >

Systeem op orde houden door met beheer en onderhoud meerdere doelen te bereiken

Wat we nu al doen

- Het waterschap voert beheer en onderhoud uit op basis van het meerjaren onderhoudsplan voor stedelijk water. De afspraken uit de maatwerkovereenkomsten met gemeenten vormen hiervoor de basis. In het onderhoudsplan staat beschreven wanneer en waar we regulier onderhoud uitvoeren (zoals maaien en baggeren) en wanneer we aan de slag gaan met groot onderhoud (zoals het vervangen van beschoeiingen).

Impuls

De evaluatie van de maatwerkovereenkomst en de in het bestuursprogramma opgenomen ambities om omgevingsbewust te werken, vragen om een impuls voor het beheer en onderhoud in het stedelijk gebied.

- We zetten omgevingsmanagement in om structureel in gesprek te gaan met gemeenten, inwoners en belanghebbenden over klachten en wensen en op zoek te gaan naar kansen. Hiermee zetten we de stap van informeren en ondersteunen, naar betrekken en afstemmen. Het afstemmen werkt twee kanten op. Omgevingsmanagement biedt ook kansen om vroegtijdig af te stemmen met het groot onderhoud van de gemeentelijke partners.
- We starten met omgevingsbewust (gedifferentieerd) maaibeheer. Het maaibeheer biedt kansen om structureel rekening te houden met wensen vanuit het ruimtegebruik, zoals vissen en varen en vanuit beleving. De kern bij het maaibeheer is de functie van wateraanvoer en waterafvoer. Daar waar mogelijk wordt locatiespecifiek rekening gehouden met de wensen van bewoners. Het doel is een omgevingsbewust en kostenbewust maaibeheer. Op basis van dialoog met gemeenten en georganiseerde gebruikers

(visverenigingen, kanoclubs, etc.) komen we tot de volgende invulling:

- oevers vrijhouden bij visstekken;
- water openhouden voor visstekken en vaarroutes;
- zicht op water realiseren, aansluitend op gemeentelijk groenbeheer;
- toekomstig/ander stedelijk gebruik op een vergelijkbare manier benaderen.

In vergelijking met het huidige maaibeheer betekent het open- en vrijhouden van oevers en water dat er op die plekken mogelijk vaker in het seizoen gemaaid moet worden.

Doorkijk

- We zien kansen om de waterkwaliteit te verbeteren met verder geoptimaliseerd beheer en onderhoud. Hierbij valt te denken aan kwaliteitsgericht baggeren of de inzet van de innovatieve maaiboot. Momenteel wordt in Lelystad geëxperimenteerd met de innovatieve maaiboot, die nauwelijks tot geen opwerveling van bagger veroorzaakt en die maaisel beter opruimt. Dit voorkomt een fosfaatpiek, daling van zuurstof en toename van voedingsstoffen en baggeraanwas in het water. Een partij als het IVN heeft al aan het waterschap laten weten de inzet van de innovatieve maaiboot als zeer positief te ervaren. De potentie en consequenties van deze maatregelen zullen in de komende tijd verder in beeld worden gebracht.

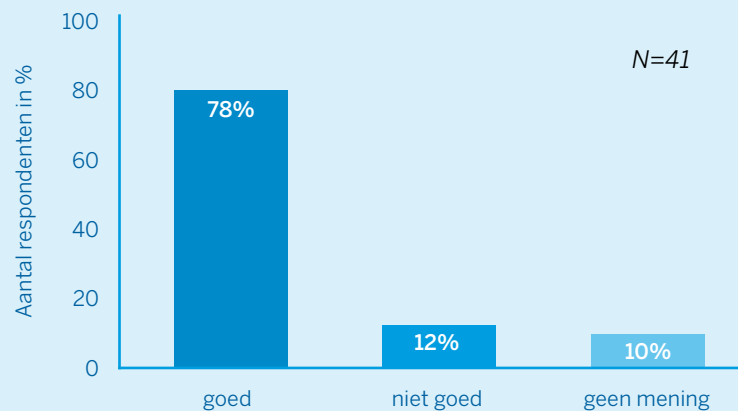
3. WAT

Uitgelicht:

Evaluatie pilot omgevingsbewust maaibeheer

In 2018 is in Lelystad de pilot “Nieuw maaibeheer 2018” ingevoerd. Bij het nieuwe beheer worden in de zomer op bepaalde plekken ‘zichtgaten’ gemaaid in het riet, waardoor het water inwoners het water beten kunnen zien en beleven. Tijdens de maaibeurt in het najaar blijft deze zogenoemde ‘riethorst’ staan, zodat er geen kale oever maar een afwisselend winterbeeld ontstaat. Het natte profiel wordt bij het nieuwe maaibeheer minder gemaaid.

Eind 2018 is in het kader van een afstudeerproject een evaluatie uitgevoerd van dit nieuwe maaibeheer. Particulieren en verenigingen zijn gevraagd naar hun beleving van dit aangepaste maaibeheer. Bijna 80% van de respondenten geeft aan dat zij het nieuwe maaibeheer een goede ontwikkeling vinden.

Wat vinden respondenten van de pilot 'Nieuw maaibeheer 2018'

Pilot maaibeheer

Introductie >

Waarom >

Hoe >

Wat >

Samen aan de slag met klimaatadaptatie

Wat we nu al doen

- In lijn met de afspraken uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie, heeft het waterschap het initiatief genomen om binnen Flevoland een samenwerking met gemeenten, Rijkswaterstaat en de GGD op te zetten. Binnen dit samenwerkingsverband Klimaatadaptatie Flevoland (KAF) coördineren we de uitvoering van de stresstesten. Naast Almere, hebben we in 2018 samen met Zeewolde en Lelystad een volledige stresstest uitgevoerd. In 2019 volgen naar verwachting de overige gemeenten.
- Door middel van presentaties, de watertafel en een KNMI-brochure werken we aan educatie en bewustwording over het thema klimaatverandering en -adaptatie bij maatschappelijke partners, zoals woningbouwcoöperaties, gemeenten en scholen.

KNMI-brochure

Impuls

- Met de uitvoering van de stresstesten wordt inzichtelijk welke strategie en maatregelen er nodig zijn om de effecten van klimaatverandering zo goed mogelijk op te vangen. De maatregelen in de openbare ruimte zullen vooral voor rekening van de gemeenten komen. Daarnaast is het de ambitie om samen met medeoverheden, particulieren, bedrijven en maatschappelijke instellingen te werken aan een duurzame en klimaatbestendige inrichting. Hiervoor wordt het budget Klimaat en Duurzaamheid ingezet. Een dergelijk budget biedt kansen om als samenwerkingspartner aan de slag te gaan om klimaatmaatregelen te realiseren.

Doorkijk

- Klimaatadaptatie vraagt niet alleen om inzet van gemeenten en waterschap. Op alle schaalniveaus kan een bijdrage geleverd worden aan een betere opvang van water of verkoeling bij hitte. Vanuit de huidige samenwerking binnen het KAF willen de mogelijkheden verkennen om het netwerk verder uit te breiden (denk aan tuinbranche, woningcorporaties, aannemers, projectontwikkelaars). Waar mogelijk willen we komen tot afspraken (blue deals) om de bijdrage van maatschappelijke partners te concretiseren.

Introductie >

Waarom >

Hoe >

Wat >

Uitgelicht:

Stresstest voor de jongste gemeente van Nederland

Zeewolde is de jongste gemeente van Nederland. Op voorhand zou je inschatten dat klimaatverandering voor zo'n modern ingerichte en ruim opgezette gemeente beperkte impact zal hebben. Toch geeft een klimaatstresstest nieuwe inzichten en, belangrijker nog, handelingsperspectieven.

De stresstest bevestigt dat er in Zeewolde geen acute risico's spelen ten aanzien van overstromingsrisico, wateroverlast, hitte of droogte. De hoofdinfrastructuur ligt relatief hoog, waardoor de hoofdwegen ook bij hevige neerslag begaanbaar blijven. Lokaal kan wel water op straat ontstaan. Ook zien we 'hitte-eilanden' op de kaart: extra opwarming van het centrum en een groot industrieterrein.

Oplossingen voor deze knelpunten zijn met maatwerk goed mogelijk. Door de groene en blauwe dooradering van Zeewolde, is er vrijwel altijd ruimte in de buurt om overtollig water naar toe te leiden. Dit vraagt om bewustwording bij gemeentecollega's die verantwoordelijk zijn voor infrastructuur en groenbeheer om bij aanleg en onderhoud waterberging en -afvoer integraal mee te nemen. Daarnaast kunnen bewoners en bedrijven bijdragen door meer water vast te houden op eigen perceel. Ook dit vraagt om inzet op bewustwording bij inwoners en bedrijven.

Waar staat water op straat na een hevige bui in Zeewolde?

Introductie >

Waarom >

Hoe >

Wat >

Water als integraal onderdeel van ruimtelijke plannen

Wat we nu al doen

Ruimtelijke plannen zijn er in verschillende schaalniveaus en met een verschillende impact op het watersysteem. Het waterschap houdt zicht op de ruimtelijke plannen binnen het beheergebied en adviseert over een goede inpassing van het watersysteem. Van visieniveau tot ruimtelijke inrichtingsplannen.

- Ieder jaar adviseren we over ca. 120-150 concrete ruimtelijke plannen
- Bij ca. 20 grotere gebiedsontwikkelingen, zoals vliegveld Lelystad, Almere Poort en Almere Duin zijn we intensief als wateradviseur betrokken
- We denken mee bij de ontwikkeling van omgevingsvisies of andere ruimtelijke visies van onze gebiedspartners
- Waterschap Zuiderzeeland streeft naar een toekomstbestendige ruimtelijke inrichting van het beheergebied. Zuiderzeeland doet dit onder andere door vroegtijdig aandacht te vragen voor water in ruimtelijke planprocessen. Waterschap Zuiderzeeland zet hiervoor drie instrumenten in op het gebied van water en ruimte: het waterkader, de uitbeelding en de praatplaat.

Doorkijk

- Met de komst van de nieuwe Omgevingswet wordt van de overheden en gebiedspartners verwacht dat afstemming tijdig plaatsvindt d.m.v. vooroverleg. Relatiebeheer zal daarmee extra belangrijk worden. We verkennen de mogelijkheden om hier invulling aan te geven.
- Er komen steeds meer maatschappelijke vraagstukken op ons af. We verkennen hoe we onze ideeën over klimaatadaptatie, biodiversiteit, circulaire economie, duurzaamheid etc. kunnen meenemen in ons wateradvies.
- We zien dat er steeds meer initiatieven komen op het vlak van energie. Niet alleen windmolens en zonnepanelen, maar bijv. ook energie uit oppervlaktewater. De vraag ligt voor welke rol we hierin willen spelen.

Samenwerken

3. WAT

Uitgelicht:

Duin

Het gebied Almere Duin kenmerkt zich niet alleen door de bijzondere woonvormen in het kersverse duinlandschap, maar ook door de bijzondere samenwerking tussen waterschap, gemeente en ontwikkelaar. Samen doen deze partijen onderzoek naar de meerwaarde van combinaties tussen dijkversterking, (binnen- en buitendijkse) natuur, recreatie, wonen, werken en voorzieningen. Over tien jaar zijn delen van de dijk wellicht niet meer als traditionele dijk herkenbaar, maar als kustlandschap. Waar nieuwe duinen komen, benutten we de natuurlijke eigenschappen van het landschap door zo min mogelijk ondergrondse infrastructuur aan te leggen. Waar mogelijk gaan we het afvoeren, bufferen en infiltreren in het maaiveldontwerp als uitgangspunt volgen. Duin wordt gefaseerd ontwikkeld, waarbij in iedere fase het waterbergend vermogen gelijke pas houdt met de toenemende verharding.

Almere Duin

Introductie >

Waarom >

Hoe >

Wat >

COLOFON

Waterschap Zuiderzeeland
februari 2019

Volg ons via:

Vormgeving
Simons en Boom

Fotografie
Aatjan Renders, Bart Stoffels,
Maarten Feenstra, Dirk Smit,
Gemeente Almere,
Waterschap Zuiderzeeland

UW WATERSCHAP